

Hakemus ympäristöluvan muuttamiseksi ampumaratatoiminnassa sallitun meluohjearvon osalta, Kerimäen riistanhoitoyhdistys

RAKYL 24.04.2024 § 71
286/11.01.00.00/2022

Valmistelija	Ympäristösuunnittelija Heidi Käyhkö puh. 044 417 4687, heidi.kayhko@savonlinna.fi
Selostus	<p>Harjumajantien varrella sijaitsevalla nykyisin Savonlinnan kaupungin omistamalla kiinteistöllä RN:o 740-565-4-580 on harjoitettu ampumaratatoimintaa 1900-luvun alusta lähtien. Toiminnalle on saatu sijoituspaikkalupa vuonna 1978 ja toiminta on merkitty ympäristönsuojelun tietojärjestelmään vuonna 2002. Kerimäen rakennuslautakunta on myöntänyt Kerimäen riistanhoitoyhdistykselle ympäristöluvan päätöksellään 12.7.2004 § 58 ja tarkistanut lupamääräyksiä päätöksellään 27.9.2010 § 56, jonka Vaasan hallinto-oikeus on riistanhoitoyhdistyksen valituksen vuoksi palauttanut uudelleen käsiteltäväksi.</p> <p>Kuntaliitoksen seurauksena asia siirtyi Savonlinnan rakennus- ja ympäristölautakunnan käsiteltäväksi. Lautakunta on päivittänyt ympäristöluvan päätöksellään 20.3.2013 § 78. Ympäristöluvan lupamääräyksen 6 mukaan ampumaradan aiheuttama melu ei saa ympäristön asuinkiinteistöillä ylittää äänitasoa 65 dB ($L_{A_{max}}$) eikä loma-asuntokiinteistöillä äänitasoa 60 dB ($L_{A_{max}}$). Ohjearvoihin päästäkseen luvan saajan tuli tehdä melun etenemistä estäviä rakenteita ja teettää tämän jälkeen melumittaukset. Ohjearvojen edelleen ylittyessä hakijan tuli esittää meluntorjuntasuunnitelma lisärakenteista ja lisätoimenpiteistä. Mikäli melutasojen ohjearvot edelleenkin ylittyisivät, ampumaradan ympäristöluva on määrätty raukeamaan.</p> <p>Ampumaradan melumittauksen 30.9.2021 mittausraportin mukaan noin 350 m etäisyydellä sijaitsevassa mittauspisteessä (kiinteistöllä RN:o 740-565-4-201 osoitteessa Harjumajantie 28) ammuttasarjojen enimmäismelutasot (64 ja 66 dB) ylittivät Valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaisen loma-asumiseen käytettävien alueiden meluohjearvon 60 dB.</p> <p>Kerimäen riistanhoitoyhdistys on meluntorjuntatoimenpiteenä kieltänyt haulikkoampumisen radalla ja poistanut haulikkoradan rakenteet. Ampumaradalle rakennetun suljetun akustiikkalevyillä vuoratun ampumakopin avulla ampumamelu on saatu vaimennettua ympäristölupamääräysten edellyttämälle tasolle em. yhtä loma-asuntokiinteistöä lukuunottamatta.</p> <p>-----</p> <p>Kerimäen riistanhoitoyhdistys on esittänyt 14.2.2024 hakemuksen ympäristöluvan lupamääräyksen 6 muuttamiseksi siten, että melutasoksi hyväksyttäisiin ko. loma-asunnon osalta 65 dB. Poikkeamista haetaan myös mahdollisesti myöhemmin samalle alueelle rakennettavia loma-asuntoja koskien.</p> <p>Hakemuksen mukaan melutason ylitys johtuu ns. luotiäänestä, joka muodostuu luodin ylittäessä äänen nopeuden. Tätä ääntä ei pystytä vaimentamaan ampumakopilla eikä käyttämällä aseissa äänenvaimenninta. Riistanhoitoyhdistys teettänyt ampumamelusta</p>

meluselvityksen, jota koskevan raportin 16.9.2022 mukaan em. loma-asunnon osalta noin 5 dB melutason vaimennuksen saavuttamiseksi pitäisi rakentaa noin 8 m korkea meluvalli mahdollisimman lähelle luodin lentorataa. Meluvallin rakentaminen suoperäiseen maastoon voi olla raportin mukaan hyvin haastavaa ja hakemuksen mukaan kohtuuttoman kallista eikä vallille olisi myöskään riittävästi tilaa kiinteistöllä, jolla ampumarata sijaitsee.

Hakemuksessa esitetään, että lautakunta voisi myös vaihtoehtoisesti todeta, että alle 10 000 vuotuisen laukausmäärän vuoksi kyseessä on ampumapaikka, joka ei tarvitse ympäristölupaa ja äänitasovaatimus voidaan poistaa kokonaan.

Ympäristöluvan myöntämisen aikaan ampumaradan vuotuinen laukausmäärä ylitti 10 000 laukausta, mutta nykyisin laukausmäärät ovat olleet seuraavat:

Vuosi	Laukausta
2013	7 000
2015	7 400
2018	4 900
2019	4 700
2020	2 900
2021	6 700
2022	7 400
2023	7 700

Hakemuksessa viitataan myös ympäristöministeriön oppaaseen 4/2014 (ns. BAT-opas), jonka mukaan pienten ampumaratojen (ampumapaikkojen) ympäristövaikutusten hallinnassa meluntorjunta voidaan toteuttaa radan käyttöaikoja rajoittamalla. Voimassa olevalla ympäristöluvalla radan käyttöä on jo rajoitettu merkittävästi siten, että maaanantaista torstaihin ampuminen on sallittu klo 12–19 ja perjantaista lauantaihin klo 12-15. Sunnuntaisin ja arkipyhinä sekä juhannuksen jälkeisinä kahtena viikkona ampuminen on kielletty. Ampumamelusta ei ole tullut radan ympäristövastaavan tietoon valituksia.

Hakemus on kokonaisuudessaan luottamushenkilöiden nähtävillä CloudMeetingissä [esityslistaliitteenä A](#).

Hakemuksen vireilletulosta kuulutettiin kaupungin kotisivulla 19.2.-20.3.2024 välisenä aikana. Kuulutus lähetettiin lisäksi postitse tiedoksi lähimmille häiriintyvälle kohteille. Kuulutusaikana ei jätetty hakemusta koskevia muistutuksia.

Hakemuksesta pyydettiin terveydensuojeluviranomaisen lausunto. Lausunnon 4.4.2024 mukaan *mikäli ympäristöviranomaisella on mahdollisuus muuttaa Valtioneuvoston päätöksen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvojen soveltamisesta loma-asumiseen tarkoitetuille alueille vakituisten asuinkiinteistöjen melutason ohjearvoa, tulee arvioida, aiheutuuko ampumamelusta terveyshaittaa.*

Mikäli ohjearvojen muutokseen ei ympäristöviranomaisella ole mahdollisuutta tulee päätettäväksi, onko mahdollista hyväksyä ko. alueella loma-asumiseen tarkoitettun alueen ohjearvon ylitys. Ympäristöluvan muutoshakemus koskee tällä hetkellä yhtä loma-asuntokiinteistöä, jolta ei tehty muistutusta tähän ympäristöluvan muutoshakemukseen.

Lupahakemuksen liitteenä olevan meluselvityksen mukaan jo tehdyillä meluntorjuntatoimenpiteillä ei saavuteta vaadittua loma-asumisen ohjearvoa eikä meluvallin rakentaminen ole mahdollista. Jo tehtyjen meluntorjuntatoimenpiteiden ja ampumaratamelun altistus aika huomioiden ampumamelun ohjearvosta poikkeama ei todennäköisesti lisää merkittävästi terveyshaittaa.

Mikäli ko. alueelle voidaan hyväksyä muutoshakemuksen mukainen ohjearvon ylitys, tulee asia ottaa uudelleen ratkaistavaksi, jos alueelta tehdään muistutuksia ampumamelusta tai loma-alueelle rakennetaan lisää loma-asumiseen tarkoitettuja kiinteistöjä.

Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta oppaan (Suomen Ympäristö 4/2014) mukaan haitan ja tarpeen arviointi alle 10 000 ls/v loma-asumiseen käytettävällä alueella melutasolla 60-65 dB ei yleensä edellytä meluntorjuntatoimia meluhaitan vähäisyyden takia.

Lausunnosta pyydettiin Kerimäen riistanhoitoyhdistyksen vastine. Vastineen 17.4.2024 mukaan riistanhoitoyhdistyksellä ei ole lausuttavaa kyseiseen vastinepyyntöön.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 417 4685,
matti.rautiainen@savonlinna.fi

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä Kerimäen riistanhoitoyhdistyksen hakemuksen ympäristöluvan muuttamiseksi ampumaratatoiminnassa sallitun meluohjearvon osalta siten, että loma-asuntokiinteistöllä RN:o 740-565-4-201 osoitteessa Harjumajantie 28 ylin sallittu melutaso on 65 dB (LAImax).

Muutos koskee ainoastaan jo rakennettua em. loma-asuntokiinteistöä. Muilta osin toiminta on järjestettävä siten, että valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaiset melun ohjearvot täyttyvät.

Riistanhoitoyhdistyksen tulee tutkia aktiivisesti myös muita mahdollisuuksia meluhaitan vähentämiseksi (kuten käytettävien luotien kaliiberin vaihto).

Kerimäen riistanhoitoyhdistyksen tulee tarkkailla ampumaratatoiminnasta aiheutuvaa melua em. loma-asuntokiinteistöllä kerran vuodessa vuosina 2024 – 2026. Tämän jälkeen edellyttäen, että melutaso ei ole noussut, tarkkailua voidaan harventaa tehtäväksi joka toinen vuosi vuosina 2026 – 2032, jonka jälkeen vuodesta 2033 alkaen voidaan tarkkailua edelleen harventaa tehtäväksi joka viides vuosi.

Perustelut ja sovelletut oikeusohjeet

Ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta ei saa aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä. Kohtuuttomuuden kokemus on subjektiivista ja arviointi tehdään tapauskohtaisesti. Melutason ohjearvoja voidaan käyttää apuna arvioitaessa toiminnasta aiheutuvan melun häiritsevyyttä ja melusta mahdollisesti aiheutuvaa terveyshaittaa.

Ampumaratatoiminnasta aiheutuvan melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-

painotettuna enimmäistasona impulssiakavakiolla (L_{AImax}) määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB. Asetuksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit sekä 2 §:ssä tarkoitetun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Melun rajoittaminen hakemuksen tarkoittamalla ampumaradalla on teknisin ratkaisuin vaikeasti toteutettavissa ja kustannukset suhteutettuna ammuttuun laukausmäärään ovat kohtuuttoman suuret.

Ottaen huomioon jo tehdyt meluntorjuntatoimenpiteet ja ampumaratamelun altistus aika ampumamelun ohjearvosta poikkeama ei terveysuojeluviranomaisen lausunnon mukaan todennäköisesti lisää merkittävästi terveystahetta. Melun ohjearvon ylittävän loma-asuntokiinteistön osalta ei myöskään jätetty muistutusta muutoshakemukseen, joten melun häiritsevyyden voidaan arvioida olevan kohtuuden rajoissa.

Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinnan BAT-oppaan taulukon 10.1. mukaan Kerimäen ampumarata sijoittuu kategoriaan, jossa meluntorjuntarakenteiden sijasta tai niiden lisäksi voitaisiin rajoittaa toiminta-aikoja.

Käyttöaikojen ympäristöluvan mukainen rajoitus voidaan katsoa parhaaksi ympäristölliseksi menetelmäksi ja välttämättömäksi ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi ampumaradan laukausmäärä, käyttöaste ja ympäröivän asutuksen/loma-asutuksen sekä ampumaradan melulle altistuvien vähäinen määrä huomioon ottaen.

Ympäristöluvan voimassapitäminen on perusteltua naapuruussuhdelain perusteella meluohjearvon ylittyessä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta perii asian käsittelystä 1.1.2024 voimaan tulleen Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisen **750 euron** maksun.

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Terveydensuojeluviranomainen Etelä-Savon ELY-keskus Kiinteistö RN:o 740-565-4-201 osoitteessa Harjumajantie 28 Lähimmät asutut kiinteistöt ja lomakiinteistöt
Toimenpiteet	Kerimäen riistanhoitoyhdistys Teknisen toimialan laskutus